

עוצי השרה

מבית מכון - 'מרגניתא דרבי מאיר'

להוצאת תורות רבוה"ק לבית דראהביטש - סטרעליסק - סטריא

• פרשת וישב תשפ"ה • שנה ד' גליון קס"ט •

שרה הנוטה

ויאמר יהודה מה בלע כי נהרוג את אחינו וכיסנו את דמו {בראשית ל"ז כ"ו}.

איתא במגילת המאור ונר ג' כלל ג' חלק א' פרק ב' רמז באצות שתקנו התפילות כך, בכל אחד אות שני משמו, דהיינו מאברהם הב' והוא נרמז לבוקר, וביחוק הב' והוא נרמז ללחיים, וביעקב הע' ונרמז לערב, ואמר מורי [ומן השרף מסטרעליסק] נ"י כי סימנס בל"ע, ועל זה רמז יהודה ואמר מה בלע כי נהרוג את אחינו וכיסנו את דמו, לכה לומר מה תהא תפילתינו אם נהרוג את אחינו.

והוסיף גם, "ובזה מתורץ ספיר מפני מה היו אצותינו עקרים אמרו בגמרא ויבמות ס"ד ע"א) מפני שהקדוש ברוך הוא מתאוה לתפילתן של לדיקים, ורמז לזה אמר הקדוש ברוך הוא לחוה בעל"ב תלדי בנים ובראשית ג' ט"ז, לכה לומר בערב לברכים ובוקר דהיינו בתפילות תלדי בנים".

{אמרי קדוש הוספות חדשות אות א'}

בר חנינא אמר תפלות אבות תקנום. אברהם תקן תפלת שחרית, שנאמר: "וישכם אברהם בבקר אלהימקום אשר עמד שם אתפני ה'" (בראשית יט, כז). ואין עמידה אלא תפלה, שנאמר: "ויעמד פינחס ויפלל" וגו' (תהלים קו, ל). יצחק תקן תפלת המנחה, שנאמר: "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב" (בראשית כד, סג). ואין שיחה אלא תפלה, שנאמר: "אשפך לפניו שיחה" (תהלים קמב, ג). יעקב תקן תפלת ערבית, שנאמר: "ויפגע במקום וילן שם" (בראשית כח, יא). ואין פגיעה אלא תפלה, שנאמר: "ואתה אל-תתפלל וגו' ואלתפגעבי" (ירמיה ז, טז) "עכ"ל.

וסימן לדבר מצינו, שבאות שניה של שם כל אחד ואחד יש רמז לתפלה שתקן: אברהם, יצחק, יעקב. ב'קר, צ'הרים, ע'רב. ומה שארע לבנים בגליות הוא רמזו בתפלות האבות. תפלת אברהם, שתקן בבקר, כנגד גלות מצרים, שהיה ראשון ונתבאר לו, דכתיב: "ויאמר לאברהם ידע תדע" וגו' (בראשית טו, יג). ובזכות שעמד בעשרה נסיונות נעשו עשרה נסים במצרים. תפלת יצחק, שהיא מנחת צהרים, כנגד גלות בבל, שהיה באמצע, שנתנסו בקורות מועטים, כמו שעברו על יצחק. ותפלת יעקב בערב, וזמנה כל הלילה עד שיעלה עמוד השחר, כנגד גלות הזה, המר והאפל והארך, עד שיגיע האור הגדול. המקום יאמר לצרותינו די ויוציאנו מאפלה לאורה.

יכול להקריב פרים ואילים? תלמוד לומר: "לשמע בקול תודה". לפי שישאל בזמן שביית המקדש קים, חוטאים ומביאין קרבן ומתכפר להם, המשיח חוטא ומביא קרבן ומתכפר לו, אנו אין לנו קרבן. אמר להם: " ואם כליעדת ישראל ישגו" (ויקרא ד, יג), יביאו קרבן. אמרו לו: עניים אנו, אין לנו להביא קרבנות. אמר להם: דברים אני מבקש ואני מוחל לכם כל עונותיכם, שנאמר: "קחו עמכם דברים". ואין דברים אלא דברי תורה, שנאמר: "אלה הדברים" (דברים א, א). אמרו לו: אין אנו יודעין. אמר להם: בואו והתפללו לפני ואני מקבל תפלתכם.

והתפלה נקראת עבודה שבלב, ובעבודה זו חפץ הקדוש ברוך הוא. וזה מצינו מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים, מן התורה מנין? דכתיב "והיה אם שמע תשמעו ולעבדו בכללבבכם" (דברים יא, יג). וכי יש עבודה בלב? אלא זו תפלה. מן הנביאים מנין? דכתיב "קחו עמכם דברים ושובו אל ה' ונשלמה פרים שפתינו" (הושע יד, ג), רוצה לומר, נשלמה לאל בתפלה, שהוא ניב שפתינו, מקום קרבנות פרים. מן הכתובים, דכתיב: "אלהך די אנת פלחילה בתדירא הוא ישיבנג" (דניאל ו, יז). וכי יש פלחן בבבל, אלא זו תפלה.

והתפלות כנגד התמידים תקנום, כדגרסינן פרק תפלת השחר (ברכות כו, ב): איתמר, רבי יוסי בר חנינא אמר: תפלות אבות תקנום; רבי יהושע בן לוי אמר: תפלות כנגד תמידין תקנום. רבי יוסי

וז"ל המגורת המאור שם "ולפי שאין לנו מזבח וקרבנות, לא נשאר לנו אלא שיח שפתותינו, שאנו מהללים את בוראנו וזה נקרא עבודה שבלב. בזמן שאנו קורין בסדר הקרבנות מעלה עלינו הקדוש ברוך הוא כאלו הקרבנות על גבי המזבח, כדגרסינן בפרק בתרא דתעניות (כו, ב) ובסוף פרק בני העיר (מגילה לא, ב): אמר רבי יעקב בר חמא אמר רבי יוחנן: אלמלא מעמדות לא נתקינו שמים וארץ, שנאמר: "אס"לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לאשמת" (ירמיה לג, כה). "ויאמר ה' אלהים במה אדע כי אירשנה" (בראשית טו, ח). אמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, שמא יחטאו ישראל לפניך ותעשה להם כאנשי דור המבול וכאנשי דור הפלגה? אמר לו: לא. אמר לו: "במה אדע כי אירשנה" אמר לו: "קחה לי עגלה משלשת" (שם שם, ט). אמר לפניו: רבונו של עולם, תינח בזמן שביית המקדש קים, בזמן שאין בית המקדש קים מה תהא עליהם, אמר לו: כבר תקנתי להם סדר קרבנות, שכל זמן שקורין בהם מעלה אני עליהם כאלו מקריבין לפני קרבן ואני מוחל להם כל עונותיהם.

וגרסינן באלה שמות רבה (לח, ד): "וזה אשר תעשה עליהמזבח" (שמות כט, לח) הדא הוא דכתיב: "קחו עמכם דברים ושובו אליה" (הושע יד, ג). וזהו שאמר: "ארחץ בנקיון כפי וגו' לשמע בקול תודה" וגו' (תהלים כו, רז),

ל"ז כקש"ת רבינו רבי ישראל זצוק"ל בעל ה"מאור ישראל"ל
בן כקש"ת רבינו רבי מאיר מדראהביטש זצוק"ל

תולדות רביה"ק מסטריא זי"ע – פרק א' – ושמו מרדכי

לאביו הגה"ק רבי יואל משה סג"ל לנדא אשר כיהן כמרא דאתא בעיר¹, אשר לאחר מכן שימש גם ככהונה רבה כאב"ד דק"ק לינסק המעטירה².

בהיכנסו בביתו של אברהם אבינו ע"ה נקרא בשם 'מרדכי זיסקינד'³, על שמה יקריא קדישא של זקינו הגאון המופלג מרטנבורג ז"ל.

היה נקרא על שם זקינו, רבי משה זיסקינד, ומכיון שמצאנו לכולם שנקראו בתוספת שמם בכינוי זיסקינד משמע כי אכן היה זה תוספת כינוי למשפחתם הנקראת - רוטנבורג על שם עיירת מוצאם.

לכאורה מסתבר לומר כי מקור הכינוי 'זיסקינד' אשר אחד במשפחה זו יסודה הוא במעשה פלא שהובא על ראש המשפחה מהר"ם מרטנבורג ז"ל.

מצבת ציונו הקדוש של מהר"ם מרטנבורג.

בסמיכות למקום ציונו של מהר"ם מרטנבורג נמצאת צמודה מצובה נוספת

עליה מופיע הכיתוב הבא:

המצבה הזו הוצבה / וחוצבה לראש נדיב / ר' אלכסנדר בר שלמה הנפטר / ביום צום כיפור ביום ה ונקבר ביום [אחד עשר בתשרי שישים ושמונה / לאלף השישי ואשר מלאו לבו / והשם אינה לידו לעשות מצוה רבה / ולפדות את מורינו רבנו מאיר / בן הרב ר' ברוך מכלאו אשר היה תפוס / אחרי מותו כמה שנים עד שנא[ות] / הנדיב ופדאו וזכה להקבר בצידו / הימנית יהי רצון שישים בצידו / בישיבת גינת ביתן עם צדיקי/ עולם אמן אמן סלה.

הסיפור שאחרי המצבה מובא במהרש"ל {ים של שלמה גיטין פ"ד סי' ס"ו} וז"ל: שמעתי על מהר"ם מרטנבורג ז"ל שהיה תפוס במגדול אייגזהם כמה שנים והשר תבע מן הקהילות סך גדול והקהילות היו רוצים לפדותו ולא הניח כי אמר אין פודין את השבויים יותר מכדי דמיהם. ותמה

רביה"ק רבי מרדכי זיסקינד נולד בשנת ה'תקמ"ה, בעיירה גאליגור עיירה קטנה במחוז לבוב שבמערב אוקראינה.

הרבה שמות לה לעיירה זו בכתבי הקודש ולהבדיל בכתבי הולין, באוקראינית היא נקראת בשם 'הולוהורי' [Гологори], ובפולנית נקראה בשם 'גולוגורי' [Gologory], ובין היהודים נקראה בשם 'גולוגורי'.

¹ לא רבות ידוע על העיירה בכלל ועל רבניה בפרט, אך מן המעט אשר הצלחנו ללקט נמצא סדר רבני העיר ומנהיגיה כד, לערך בשנת ה'ת"ס כיהן בקודש הגאון רבי צבי הירש גלר זצ"ל בעל ה"אור צבי", אשר לאחר מכן עבר לשמש בקודש ברבנות העיר אושצ'יה זילונה שבמחוז טארנאפול, אחריו כיהן בעיר הגאון רבי אנשיל מטיסמניץ זצ"ל בעל ה"מים אדירים", שעבר לאחר מכן לכהן פאר ברבנות העיר הגדולה לבוב, ולאחריו מכהן שם הגה"ק רבי יואל משה סג"ל לנדא זצוק"ל אשר לאחר מכן עבר לכהן פאר ברבנות העיר לינסק, לאחר כחמישים שנה אנו מוצאים ככהונת העיר את הגאון רבי יוסף עזריאל רולג זצ"ל, אשר לאחר מכן עבר לכהן בעיר סדיגורה, לאחריו נתמנה לכהן פאר ברבנות העיר הגאון רבי יואל אשכנזי זצ"ל בנו של הגה"ק רבי משה דוד אשכנזי זצוק"ל מטולטשווא, אשר בתחילה כיהן פאר בעיר שם ולאחר מכן בעיר חודרוב ומשם פנה הודו לעיר זלאטשוב, אחריו כיהן בעיירה הגאון רבי אליעזר בן רבי ברל-סגל מישל זצ"ל בעל ה"משנת אליעזר" ב' חלקים, אשר לאחר מכן פנה הודו לעיר טורקא, קודם מלחמת העולם הראשונה נתכהן ברבנות העיר הגאון רבי מרדכי אריה האבר זצ"ל אשר בזמן המלחמה ברח עם רבים מיהודיה ויהודי הגלילות אשר סביבותיה לעיר וינא שבאוסטריה, ולאחר המלחמה נתמנה לכהן בעיר הגאון רבי שלמה שיקלער זצ"ל אשר כיהן לאחר מכן ברבנות העיר קאלוש, אז החליפו רבה האחרון של העיירה הגאון רבי יוסף מרדכי בלום זצ"ל אשר נספה יחד עם רבבות אלפי ישראל בשואה האיומה.

² מן הנכון לציין כי הרב מאיר ונדר ז"ל בספרו "אנציקלופדיה לחכמי גליציה" [ח"ג ערכו] מטיל ספק בדבר אם אכן כיהן בסוף ימיו ברבנות העיר לינסק, או שנשאר עד יומו האחרון ברבנות העיר גאליגור, אך משמעות דבריו כי לכל הדיעות נטמן בעיירה לינסק, אך רבים מכותבי התולדות מציינים בפשיטות כי כיהן ברבנות העיר לינסק.

³ בעוד כי נודע אשר שמו הקדוש של רביה"ק זי"ע הינו אחר זקינו הגאון האדיר רבי מרדכי זיסקינד בעל שו"ת מהר"ם זיסקינד, צריכים אנו לרעות בגנים וללקוט שושנים אודות מקור השם 'זיסקינד' אשר הינו שם חדש שלא נמצא בקדמונים ובדורות הראשונים.

למעשה בין גדולי ישראל הראשון אשר הננו מוצאים בשם זה הוא אכן בעל שו"ת מהר"ם זיסקינד - כמובן שאחריו נקראו רבים מצאצאיו בשם מופלא זה, וכמו כן מצאנו אחרים אשר נקראו בדורות מאוחרים בשם זה, ולפעמים עם תוספת שם אחר, כדוגמת הגה"ק בעל היסוד ושורש העבודה אשר נקרא רבי אלכסנדר זיסקינד.

והנה באמת לפלא אשר שם החיבור שלו הוא שו"ת מהר"ם זיסקינד, כי אילו השם 'זיסקינד' הוא שם פרטי, ולא שם משפחה, היה לו לקרוא שם הספר שו"ת מהרמ"ז וכדומה, ולא מצאנו כדבר הזה אשר נקרא ספר על שם כינוי כמו 'מהר"ם' ואחר כך נוסף שם פרטי שני בצורה פתוחה.

ולאחר בירור מחקר עמוק ובדיקה מצאנו כי אכן מסתבר אשר שם זה לא היה אצלו לשמו הפרטי, כי אם כינוי למשפחתו, שהרי בספר רחובות העיר וכן בספר 'אוה למושבי' ובשאר כותבי תולדותיהם של הני צדיקים, מבואר שאבי בעל שו"ת מהר"ם זיסקינד היה נקרא אף הוא בשם רבי משה זיסקינד, וגם בנו של בעל שו"ת מהר"ם זיסקינד

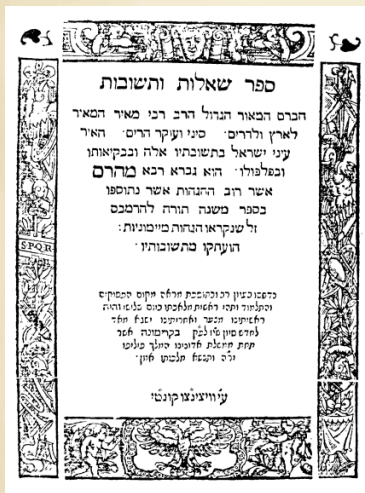
רבי מרדכי זיסקינד רוטנבורג זצ"ל אב"ד לובלין בריה"ק והרדנא בעל מחבר ספר "שו"ת מהר"ם זיסקינד.

פסק ההלכה נסמך על הנאמר במסכת גיטין במשנה {פרק ד' משנה ו'} אין פודין את השבויים יותר על כדי דמיהן מפני תיקון העולם [שלא ליצור תקדים].... "וזאת שלא לקבוע מחיר לחטיפת תלמידי חכמים לשם קבלת כופר נפש.

במהלך שנות שביי באלזס חיבר מהר"ם מספר חיבורים הלכתיים ולתלמידיו הותר לבקר אותו. הוא התעקש להמשיך לאסור על שחרורו תמורת כופר ומת בכלאו 7 שנים מאוחר יותר בגיל המופלג באותם ימים, בהיותו בן שבעים ושמונה שנים, משמת, הניחו כי פג תוקף האיסור שהטיל המהר"ם על פידיונו והקהילה חידשה את מאמציה לקבל את גופתו ולהביאה לקבר ישראל. 14 שנים חלפו עד שהרשה הנסיך לבית הבסבורג לשחרר את גופתו של המהר"ם תמורת סכום גבוה אף יותר משנדרש בהיותו בחיים.

אני מאחר שהיה ת"ח מופלג ולא היה כמותו בדורו בתורה ובחסידות ושירי לפדותו בכל ממון שבעולם ואם מרוב ענותנותו לא רצה להחזיק עצמו כת"ח מופלג מ"מ היה לו לחוש על ביטול תורה כאשר כתב בעצמו שהוא היה יושב בחושך וצלמות בלי תורה ואורה והיה מקום שלא היו אצלו ספרי הפוסקים והתוס' ואיך לא היה חש לעון ביטול התורה מאחר שרבים צריכים לו, ובוודאי דעתו היה שאם יפדו

אותו א"כ יש למיחש שלא יעשו כן כל השרים לת"ח המופלג שבדור בעבור רוב הממון עד שלא יספיק ממון הגולה לפדותם ותשתכח התורה מישראל".

שו"ת מהר"ם מרוטנבורג

בסופו של דבר, את הכסף לשחרור גופתו נתן אחד, אלכסנדר זיסקינד וימפפן מהעיר פרנקפורט ובתנאי שייקבר צמוד לקברו של המהר"ם. המהר"ם נקבר בבית הקברות היהודי בעיר וורמס ושנה מאוחר יותר, בשנת 1308, נפטר גם אלכסנדר זיסקינד וימפפן ונקבר לידו.

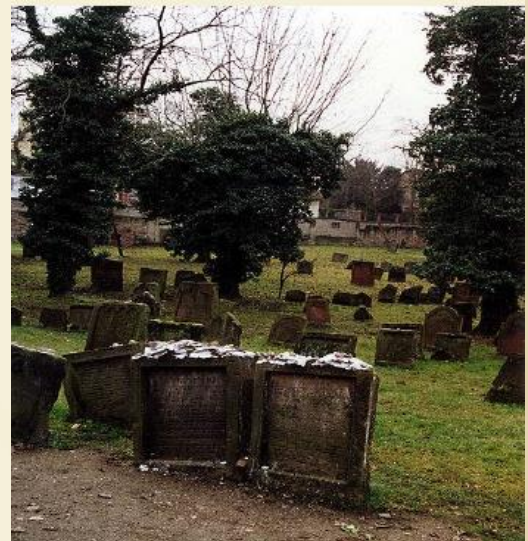
בית הקברות היהודי בוורמס שרד את התקופה הנאצית בהשתדלות ובתחבולות אנשי חסד גרמנים מקומיים. שני הקברים, של מהר"ם ושל אלכסנדר זיסקינד וימפפן, צמודים זה לזה, נמצאים קרוב לשער הכניסה לבית הקברות.

מכאן אנו לומדים ששמו של אותו יהודי היה אלכסנדר זיסקינד, וכפי הנראה אף הוא לא היה שמו הפרטי זיסקינד רק שמו היה אלכסנדר וכינויו או שם משפחתו היה זיסקינד.

יש מקום לומר כי לאות כבוד הודאה והוקרה על מעשהו אשר כפי המתואר היה נחשב למעשה גדול וחשוב מאד, קראו צאצאי מהר"ם מרוטנבורג את כינויים בכינוי זה על שמו 'זיסקינד', וכך נקבע שםם לדורות.

אכן בתחילה היה זה כשם משפחה וכך אכן נקרא 'מהר"ם זיסקינד' אשר על שמו נקרא רביה"ק ז"י"ע, אך מאחר ומהר"ם זיסקינד היה מוכר בשם כינוי זה, נקרא רביה"ק רבי מרדכי זיסקינד מסטריא ז"י"ע בשם זה ונתגלגל מכינוי לשם פרטי.

יש לציין כי לפי השערה זו אכן השם מרדכי זיסקינד והשם אלכסנדר זיסקינד, מגיעים שניהם ממקור אחד, מאותו יהודי הפודה של עצמו מהר"ם מרוטנבורג ז"ל [כי אותו היהודי נקרא בשם 'אלכסנדר'].

מראה ביה"ח בעיר רוטנבורג ובמרכזה נראים שני המציבות יחדיו – מימין ציונו של רבי אלכסנדר זיסקינד ומשמאל של מהר"ם מרוטנבורג

אודות אותו יהודי אשר פדה את גופתו של מהר"ם מרוטנבורג נרחיב מעט מהמקורות הידועים "מצבת קברו של מהר"ם מרוטנבורג, ולימינו מצבת קברו של הנדיב אלכסנדר זיסקינד בן שלמה וימפפן שפדה את עצמותיו ממלך גרמניה אלברכט הראשון בשנת 1308.

החל משנת 1291 שבה מת המלך רודולף הראשון לבית הבסבורג שזם את מאסרו של מהר"ם, התנהל משא ומתן לפדיונו של המלומד אך הוא לא הבשיל לעסקה והרב הקשיש נפטר בתפיסה. אלכסנדר זיסקינד וימפפן היה זה שפדה את עצמותיו והביא אותן לקבר ישראל בוורמיאזא בעמק הריין, על כך זכה להיקבר לידו".

במאמר נוסף מובא כך: רבי מאיר בן ברוך, המהר"ם, שנחשב גדול תלמידי החכמים במרכז אירופה בימיו, נולד בשנת 1215 בעיר וורמס (וורמיאזא, במקורותינו) שבדרום גרמניה ונפטר בשנת 1293.

מרבית שנות פעילותו משנת 1246 עד שנת 1286 היו בעיר רוטנבורג על שפת נהר הטאובר, ששימרה עד היום את מראהו כעיר מימי הביניים ועל שמה נקרא.

בשנת 1286 הטילו הקיסר רודולף ה-1 לבית הבסבורג ובניו, גזרות וצווים שהפכו את היהודים באדמותיו, שכללו גם את העיר רוטנבורג, "לעבדי אוצר המדינה" והמהר"ם, עם אחרים, עזב את העיר לכיוון איטליה. הוא נתפס בלומברדיה והושם במאסר עד שישולם עבורו כופר.

נאמנים לקיום מצוות "פדיון שבויים" של רבם הנערץ, אספה הקהילה היהודית סכום עתק לפדיונו אלא שהמהר"ם ממקום שבו במבצר אנסיסהיים שבאלזס הוציא פסק הלכה שאסר את פדיונו.

קטפי גנוזות

גאולת הבעל התניא – קשר מכל אנפין / הקשר של הגאון רבי שניאור קוטלר עם בעל התניא

מדרך החסידות, אך לעומת זה בנו רבי שניאור היה מקורב מאד לדרך החסידות, ואף היה רגיל ללמוד ספרי חסידות בקביעות ממש.

אחד מספרי היסוד אשר היו רגילים על פיו היה ספרה"ק 'תניא' להרה"ק מלאדי זי"ע, ועל אף כי כמובן שבישיבה לא היה יכול לומר במפורש את דברי הבעל התניא או שאר ספרי חסידות, אך מכל מקום היה מזכיר בעילום שם רעיונות חסידים מובהקים.

ולא פעם כאשר היה רבינו המאור ישראל אוכל על שולחנו היה מדבר בדברי חסידות, והיה אומר את מה שהזכיר בוועידים והשיחות שלו בעילום שם, שוב אך הפעם 'בשם אומרם'.

ועל הרוב כשאמר אימרה משם קדמונים או גדולים בלא להזכיר שם אומרם ידעו המקורבים אליו, שהכוונה היא לספרי חסידות.

פעם אחת אמר לרבינו, לולא כבוד אבי הרי שהייתי מחליף את מלבושי למלבושי החסידים והולך בדרכם ממש.

ולאחר שחזר רבינו מההתוועדות אצל הרבי מלובאוויטש זצ"ל ב"ט כסלו יום הגאולה של הרה"ק בעל התניא, ושח זה בסעודת שבת להגאון הגדול רבי שניאור קוטלר זצ"ל, אמר הלה: הרי גם הבעל התניא היה שמו 'שניאור' [הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי], וגם אני שמי הוא 'שניאור', והז"ל הרי אומרים ד'שמה קא גרים' אז כנראה שיש איזה שייכות בין הנשמות, ואכן היה לו היכור מיוחד לספרו של בעל התניא.

מלבד זאת הרי שלמעשה לא רבים יודעים כי במאמר יחד עמו ישבו עוד שני צדיקי חסידות הלא המה הרה"ק רבי אשר [הראשון] מסטאלין זי"ע והרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זי"ע, אשר רבינו המאור ישראל נמנה על צאצאי שלושתם גם יחד.

נוסף על כך הגזירה בכלליותה הייתה גם נגד הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע ונגד הרה"ק רבי חיים הייקא מאמדור זי"ע והרה"ק רבי שלמה הלוי מקארלין זי"ע ה"ה, אשר גם עליהם נמנה רבינו בין צאצאי כולם.

ביום זה חל ג"כ הלילא קדישא של הרה"ק המגיד רבי דב בער ממעזריטש זי"ע שנתעלה לישיבה של מעלה ביום י"ט כסלו שנת ה'תקל"ג – וגם על צאצאיו נמנה רבינו וצוק"ל.

*

פע"א בשבת שקודם י"ט כסלו סיפר רבינו המאור ישראל על אודות ביקור הנפלא שהיה לו אצל האדמו"ר הרה"ק רבי מנחם מענדל מלובאוויטש זצוק"ל ביום י"ט כסלו בהתוועדות.

היה זה בעת אשר למד באותה העת בישיבת 'בית מדרש גבוה' בליקוואד אצל הגאון הגדול רבי שניאור קוטלר זצ"ל, אודות כך הארכנו בהודמנות, אך נביא כאן ממה שסיפר רבינו באותה הודמנות על אודות אמירתו של הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל בענין זה, ואמר כך:

מורי ורבי הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל היה מאד מקורב לדרך החסידים, על אף כי אביו הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל היה רחוק מאד

ביום שב"ק זו יהגנו חסידים רבים את יום הגאולה של הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זי"ע בעל ה'תניא' מייסדה ומכוננה של חסידות לובאוויטש – הב"ד,

על רקע ההתנגדות לחסידות, הלשינו מספר מתנגדים על רבי האדמו"ר הזקן בפני שלטון הצאר.

ההלשנה התבססה בעיקר על העובדה שהרה"ק מלאדי יום איסוף כספי צדקה ושליחתם ליהודים בארץ ישראל ולחסידים שעלו אליה. כשנאסר, הובל במרכבה שחורה (בה השתמשו באותה עת להובלת מורדים במלכות) למבצר הפטרופבלי שבפטרבורג. לאחר 58 ימים במאסר, שוחרר בהשתדלות חסידים, ב"ט כסלו תקנ"ט. מאז מצוין התאריך בחסידות הב"ד ומהוצה לה כ"הג הגאולה", המציין את ניצחונה של תנועת החסידות על מתנגדיה.

רבי שניאור זלמן נאמר שוב לאחר כשנתיים (בשנת תקס"א), לאחר שקהילת פינסק דיווחה לשלטונות כי תורת החסידות מהווה דת חדשה, וכוללת בתוכה יסודות התרניים כנגד שלטון הצאר. ממעצר זה שוחרר באותה שנה בחג ההנוכה. הגאולה י"ט כסלו (הסמוך להנוכה בכ"ה כסלו), מציינים גם שחרור זה.

קשר מיוחד ומרתק יש לרבינו המאור ישראל זצוק"ל עם יום גדול זה, מהרבה בחינות ומכל הכיוונים, תחילה בהיות אשר רבינו בעל ה'מאור ישראל' זצוק"ל נמנה על צאצאיו של הרה"ק בעל התניא זי"ע.

שהשמחה במעונם

נשגר בזאת ברכת מולא טבא וגדיא יאה ליידידינו היקרים

הרה"צ רבי יהושע הלוי הורביץ שליט"א אב"ד קהל באר שמואל – אונסדורף ב"פ חרב"נ רבינו מהר"ם זצוק"ל ולהתנו הרה"ח ר' יחיאל שטערן שליט"א לאירוסי הנכד / הבן יעקב שיחי בשעטו"מ ולמו"ט

*

הר"ר מנחם פרוכטר הי"ו

מבעלי אופטיקה 'ויסטח'

להולדת הבת בשעטו"מ ולמו"ט הקידושא רבא יתקיים ביום שב"ק בבית מדרשינו בב"ב

כה יתן ד' וכה יוסף שפע רב ממועון הברכות ואך טוב וחסד ירדפוכם כל הימים

<p>נא להרבות בתפילה ותחנונים לבריות גופא ונהורא מעליא של מורינו הרה"צ רבי אלטער שמואל אליהו אהרן בן הינדא עפרה שיחי בתושחי</p>	<p>הפצת הגליון לרפואתו השלימה של ידידינו מר צמח בן מרים שיחי בתושחי נודב על ידי בני המשפחה</p>	<p>הפצת הגליון נדבת ידידינו הנכבד הר"ר אברהם סולביץ הי"ו לרגל יום י"ט כסלו – יום גאולת הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זי"ע בעל ה'תניא'</p>
<p>הושענא שואגים הושענא</p> <p>המעוניין להצטרף לנסיעה הקדושה אל ציון המצויינת של הרה"ק רבי יהודא יצחק מסאניק זי"ע בעיר סאניק שבפולין בנר שישי של חנוכה עם קבוצה מסודרת נא לפנות לדוא"ל sanoktzadik@gmail.com</p>	<p>יר"ל ע"י מכון "מרגניתא דרבי מאיר" דראהביטש להערות והארות – לתרומות – ולהצטרפות לרשימת התפוצה נא לפנות לדוא"ל mdm1038@gmail.com או לטל' 0556785658</p>	<p>אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביחה העומדים בין פנים ובין פנישטה, המקום ירחם עליהם ויציאם מצרה לרחוק ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן</p>